

แนวทาง

การตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขกรณีปกติ ปีงบประมาณ 2565

ประเด็นที่ 1 โครงการเกี่ยวกับพระราชวงศ์

หัวข้อ : การพัฒนาระบบบริการสุขภาพผู้ต้องขังในเรือนจำ

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นายปิยะเดช วลีพิทักษ์เดช นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) สสจ.หนองคาย

โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์

วัตถุประสงค์

1.

เพื่อดูแลสุขภาพและสวัสดิภาพของผู้ต้องขังให้ได้รับสิทธิในการรักษาพยาบาลและการสาธารณสุข อย่างเท่าเทียมกันตามหลักมนุษยธรรม

2.

ดำเนินการร่วมกับภาคราชการ เอกชน และองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังในด้านการแพทย์ การพยาบาลและการสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไป/เรือนจำที่รับผิดชอบ/จำนวนผู้ต้องขัง

จังหวัด	ชื่อรพ.แม่ข่าย สังกัด สป.สธ.	ชื่อเรือนจำ	ผู้ต้องขัง (<1,250 คน)	ผู้ต้องขัง (1,250- 4,000 คน)	ผู้ต้องขัง (>4,000 คน)	ผู้ต้องขัง ทั้งหมด (คน)
อุดรธานี	รพ.อุดรธานี	เรือนจำกลางอุดรธานี			✓	4,791
นครพนม	รพ.นครพนม	เรือนจำกลางนครพนม		✓		2,970
สกลนคร	รพ.สกลนคร	เรือนจำจังหวัดสกลนคร		✓		2,499
	รพ.ร.สว่างแดนดิน	เรือนจำอำเภอสว่างแดนดิน		✓		1,665
หนองบัวลำภู	รพ.หนองบัวลำภู	เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู		✓		1,872
หนองคาย	รพ.หนองคาย	เรือนจำจังหวัดหนองคาย		✓		1,660
เลย	รพ.เลย	เรือนจำจังหวัดเลย		✓		1,659
บึงกาฬ	รพ.บึงกาฬ	เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ		✓		1,566

หมายเหตุ

- เรือนจำกลางนครพนม เป็นเป้าหมายโครงการราชทัณฑ์ปันสุข ระยะที่ 1
- รพ.อุดรธานี ได้รับพระราชทานเครื่องมือและครุภัณฑ์ทางการแพทย์ ได้แก่ Fundus Camera และรถเอกซเรย์เคลื่อนที่

ประเด็นมุ่งเน้นการตรวจราชการ ปีงบประมาณ 2565

1

การพัฒนาระบบ
บริการสาธารณสุข
สำหรับผู้ด้อยชั้น
ในเรือนจำ

- อสรจ.
- รักษาพยาบาล (เวชปฏิบัติ)
- รายงาน สสรจ. 101

- ส่งเสริมสุขภาพ
- คุ้มครองโรค
- ฟื้นฟูสมรรถภาพ
- ส่งต่อเพื่อรับการรักษ
- ยาและเวชภัณฑ์
- IT
- ย้ายสิทธิการรักษา
- อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม

2

การบริการ
สุขภาพ
ช่องปาก

- การตรวจคัดกรอง
สุขภาพช่องปาก
- การบริการรักษาทาง
ทันตกรรม

- การคัดกรอง
- การส่งเสริมสุขภาพและ
ป้องกันโรค
- การรักษา
- การฟื้นฟู

3

การบริการ
สุขภาพจิต

4

การป้องกัน
และควบคุม
โรค

- TB
- HIV
- SY
- HCV
- เรือนจำสีขาว
ปลอดภัย

1. การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ด้อยชั้นในเรือนจำ

1.1 การพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขเรือนจำ (อสรจ.)

สถานการณ์

เป้าหมาย

ผลการดำเนินงาน

รอบ 1

1. มีสัดส่วน อสรจ.: ผู้ด้อยชั้น ตามเกณฑ์ (1 ต่อ 50)
2. มีแผนการอบรม/ฟื้นฟู อสรจ. และ/หรือ ระยะเวลาการฝึกอบรม
3. มีแผนการจัดบริการที่ อสรจ. มี ส่วนร่วมในการจัดบริการตาม บริบทแต่ละเรือนจำ

รอบ 2

1. มีสัดส่วน อสรจ.: ผู้ด้อยชั้น ตามเกณฑ์ (1 ต่อ 50)
2. อสรจ. ได้รับการอบรม และ/หรือ อบรมฟื้นฟู
3. อสรจ. ร่วมจัดบริการสุขภาพตาม บริบทแต่ละเรือนจำ

ผลการดำเนินงาน ปี 2564

1. อบรมครบ 2 ครั้ง ร้อยละ
2. มี อสรจ. ตามเกณฑ์ ร้อยละ
3. มีการพัฒนา อสรจ. ทดแทน ตามบริบทแต่ละแห่ง

ผลการดำเนินงาน ปี 2565

1. อบรมครบ 2 ครั้ง ร้อยละ
2. มี อสรจ. ตามเกณฑ์ ร้อยละ
3. มีการพัฒนา อสรจ. ทดแทน ตามบริบทแต่ละแห่ง

1. สัดส่วน อสรจ. ต่อผู้ด้อยชั้น ไม่น้อยกว่า 1:50
2. ฝึกอบรมและ/หรือ แผนอบรมฟื้นฟู อสรจ. 2 ครั้ง/ปี
3. อสรจ. ร่วม จัดบริการตาม บริบทแต่ละ เรือนจำ

รอบ 1

รอบ 2

1. การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ด้อยชั้นในเรือนจำ

1.2 การให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์)

สถานการณ์

รอบ 1,2

1. มีแผนการอบรมพัฒนาศักยภาพพยาบาลประจำสถานพยาบาลในเรือนจำหรือพยาบาลจาก รพ.แม่ข่ายตามเกณฑ์ ร้อยละ
2. มีการให้บริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์) ตามเกณฑ์ คิดเป็น ร้อยละ
3. รพ.แม่ข่าย รายงาน สรรจ.101 ทุกเดือน

เป้าหมาย

1. รพ. แม่ข่ายจัดบริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์) ในสถานพยาบาลเรือนจำ ครบตามเกณฑ์ อย่างน้อยร้อยละ 60
2. รพ.แม่ข่ายต้องรายงาน สรรจ.101 ทุกเดือน

ผลการดำเนินงาน

รอบ 1

- ☒ 1. ผู้ด้อยชั้นได้รับการบริการตรวจรักษาตามเวชปฏิบัติ (แพทย์)
- ☒ 2. มีการเชื่อมต่อข้อมูลกับสถานพยาบาลเรือนจำ

รอบ 2

- ☒ 1. มีการจัดบริการตามเป้าหมายที่วางไว้
- ☒ 2. มีฐานข้อมูลสุขภาพของผู้ด้อยชั้น

2. การบริการสุขภาพช่องปาก

สถานการณ์

รอบ 1,2

1. ผลการคัดกรองสุขภาพช่องปากในเรือนจำ ร้อยละ...
2. ร้อยละ.....เรือนจำปี การจัดบริการสุขภาพช่องปากอย่างน้อย 2-3 ครั้ง ในรอบ 9 เดือนที่ผ่านมา

เป้าหมาย

รอบ 1,2

1. จำนวนผู้ต้องขังได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปากอย่างน้อยร้อยละ 60
2. จำนวนผู้ต้องขังได้รับการรักษาทางทันตกรรมอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี/คน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของผู้ต้องขังที่มีปัญหาสุขภาพทางช่องปาก

ผลการดำเนินงาน

รอบ 1,2

-
1. ผู้ต้องขังได้รับการบริการสุขภาพช่องปากตามแผนการคัดกรองและแผนการรักษาตามความเหมาะสมและบริบทของแต่ละเรือนจำ
(มีแผนการคัดกรอง/แผนการรักษา/มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก)

3. การบริการสุขภาพจิต

สถานการณ์

รอบ 1,2

ผู้ต้องขังที่คัดกรองแล้วพบ
ปัญหาสุขภาพจิตได้รับการ
ดูแลรักษา ร้อยละ 100

เป้าหมาย

ผู้ต้องขังที่คัดกรองแล้วพบ
ปัญหาสุขภาพจิตได้รับการ
ดูแล ร้อยละ 100

ผลการดำเนินงาน

1. ผู้ต้องขังได้รับการบริการ
สุขภาพด้านสุขภาพจิตและ
จิตเวช ตามความเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง

1. ร้อยละ 100 ของผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดกรองสุขภาพจิต
2. ร้อยละ 100 ของผู้ต้องขังที่คัดกรองแล้วพบปัญหาสุขภาพจิตได้รับการดูแลรักษา
3. ร้อยละ 100 ของผู้ต้องขังป่วยจิตเวชหลังปล่อยตัวได้รับการติดตามต่อเนื่องครบ 1 ปี

4. การป้องกันและควบคุมโรคที่สำคัญ

4.1 วัณโรค (TB)

สถานการณ์

รอบ 1,2

- ผู้ต้องขังแรกรับได้รับการคัดกรองวัณโรค คัดกรองจำนวน...ราย (ร้อยละ...)
- ผู้ต้องขังรายเก่าได้รับการคัดกรองวัณโรคปีละ 1 ครั้ง
คัดกรอง.....ราย (ร้อยละ..)

เป้าหมาย

รอบ 1,2

- ผู้ต้องขังแรกรับได้รับการคัดกรองวัณโรค ร้อยละ 100
- ผู้ต้องขังรายเก่าได้รับการคัดกรองวัณโรคปีละ 1 ครั้ง ร้อยละ 90

ผลการดำเนินงาน

- ✓ มีแผนการคัดกรองและดำเนินการคัดกรองวัณโรคในผู้ต้องขังแรกรับและผู้ต้องขังรายเก่า
- ✓ ผู้ต้องขังแรกรับได้รับการคัดกรองวัณโรค ณ ช่วงเวลาที่รับการตรวจราชการ
- ✓ ผู้ต้องขังรายเก่าได้รับการคัดกรองวัณโรคตามบริบทของแต่ละเรือนจำ
- ✓ มีการรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด

4. การป้องกันและควบคุมโรคที่สำคัญ

4.2 HIV SY HCV

สถานการณ์

รอบ 1,2

ผู้ต้องขังแรกเริ่มได้รับการ
คัดกรอง

- 1) HIV คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)
- 2) SY คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)
- 3) HCV คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)

เป้าหมาย

รอบ 1,2

- 1) มีการดำเนินการคัดกรอง HIV
ในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม
ร้อยละ 50
- 2) มีการดำเนินการคัดกรอง SY
ในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม
ร้อยละ 50
- 3) มีการดำเนินการคัดกรอง HCV
ในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม ร้อยละ
50

ผลการดำเนินงาน

รอบ 1,2

- 1) ผลดำเนินการคัดกรอง HIV ใน
กลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม ร้อยละ 50

- 1) 2. ผลดำเนินการคัดกรอง SY
ในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม
ร้อยละ 50

- 1) 3. ผลดำเนินการคัดกรอง HCV
ในกลุ่มผู้ต้องขังแรกเริ่ม
ร้อยละ 50

4. การป้องกันและควบคุมโรคที่สำคัญ

4.3 เรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ

สถานการณ์

รอบ 1,2

การดำเนินการตาม
มาตรฐานเรือนจำสีขาว
ปลอดเชื้อ และวิเคราะห์
ปัญหาของพื้นที่

เป้าหมาย

รอบ 1,2

เรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ
(โรคอุบัติใหม่)

ผลการดำเนินงาน

1. มีแผนการดำเนินการ
เรือนจำสีขาวปลอดเชื้อ
(โรคอุบัติใหม่)

2. มีแผนการสร้างเสริม
ภูมิคุ้มกันต่อโรคโควิด 19
ในผู้ต้องขังและ জনท.

ในเรือนจำ

4. การป้องกันและ ควบคุมโรคที่สำคัญ

4.4 บุรณาการการดำเนินงานป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อที่สำคัญ

สถานการณ์

รอบ 1,2

ผู้ต้องขังแรกได้รับบริการ
คัดกรอง

1. HIV คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)
2. SY คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)
3. HCV คัดกรอง.....ราย
(ร้อยละ .....)

เป้าหมาย

รอบ 1,2

1. มีการตรวจคัดกรอง
โรคติดต่อสำคัญ
ตามข้อ 4.1, 4.2, 4.3
2. มีการสร้างเสริม
ภูมิคุ้มกันโรค

ผลการดำเนินงาน

รอบ 1

- ☒ 1. มีแผนการงานคัดกรอง
ป้องกัน และควบคุมโรคสำคัญ
- ☒ 2. มีแผนการสร้างเสริม
ภูมิคุ้มกันต่อโรคไข้หวัดใหญ่
และวัคซีนโควิด 19

รอบ 2

- ☒ 1. ผลการดำเนินการตามเกณฑ์
4.1, 4.2 และ 4.3
- ☒ 2. ผลการดำเนินการสร้างเสริม
ภูมิคุ้มกันต่อโรคไข้หวัดใหญ่
และวัคซีนโควิด 19

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับพื้นที่

1. การปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องตามสถานการณ์โควิด 19

2.

ข้อเสนอแนะสำหรับส่วนกลาง

1. ควรจัดระบบข้อมูลให้สามารถดูย้อนหลังได้

2. สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์ และบุคลากรให้เพียงพอ

ปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน

1. ขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงาน

2. ไม่สามารถเข้าพื้นที่ไปคัดกรองผู้ต้องขังได้เนื่องจากสถานการณ์โควิด 19

3. ขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน

4.

5.

การจัดลำดับใช้ครุภัณฑ์ทางการแพทย์พระราชทาน ในเรือนจำ เขตสุขภาพที่ 8 ปังบพระมาณ 2565

1

กล้องถ่ายภาพจอประสาทตาดิจิทัล
(Digital Fundus Camera)

2

รถเอกซเรย์เคลื่อนที่แบบภาพดิจิทัล
(Moblie X-ray)

ข้อ 1,2
อยู่ที่

รพ.อุดรธานี

ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการและนิเทศงาน โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความดีด้วยหัวใจ

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	หน่วยงาน	โทรศัพท์
นายปิยะเดช วลีพิทักษ์เดช	นายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย	08 1768 2086
พ.จ.ท.ประดิษฐ์ สารรัตน์	หัวหน้ากลุ่มงานงานส่งเสริมสุขภาพ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย	08 1977 8442
นายสิริชัย ขำสมบัติ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหนองคาย	06 5974 9951
นางอุบล ณิชชาชัยกุล	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสกลนคร	08 2994 9787
นางสาวมาลินี ลามคำ	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี	09 9284 1529
นายวีระพงษ์ เรียบพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	ศูนย์สุขภาพจิตที่ 8 อุดรธานี	08 5853 6692
นางสาวชลธิชา นรินทร์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 8	09 8267 2572
นายวิรัช วัฒนา	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	
นางสาววนิดา พงษ์ทะวงษ์	พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ	โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์	
นางสาวนวลจวี ดงธิ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์	

THANK YOU

